

## بخش سوم

### امتحانات و بارم‌بندی عربی، زبان قرآن (۳)

استفاده از نمونه سؤالات امتحانی این کتاب در هر کتاب  
کمک آموزشی بدون اخذ مجوز منع قانونی دارد.

بارم‌بندی امتحان کتبی عربی، زبان قرآن (۳) رشته ادبیات و علوم انسانی پایه دوازدهم  
نوبت اول (از درس اول، دوم و سوم)

مهارت‌های زبانی	سپار	موضوع	نمره	جمع
الف) مهارت واژه‌شناسی	۱	نوشتن معنای چهار کلمه داخل جمله از عربی به فارسی؛ از جملات متن، تمرین و بخش «اعلموا» (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	۱	۲ نمره
	۲	مترادف و متضاد (دو جفت کلمه کنار هم نهاده می‌شود و دانش‌آموز فقط تضاد یا مترادف آنها را مشخص می‌کند). یا شش کلمه پراکنده داده می‌شود که چهار تای آنها متضاد هستند. می‌توان این سؤال را درون متن درک مطلب طراحی کرد. متضاد یا مترادف دو کلمه را در متن خواست و نمره درک مطلب، نیم نمره افزایش یابد.	۰/۵	
	۳	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه یا نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد جمع‌های مکرر خوانده شده در کتاب دوازدهم) یا انتخاب گزینه مناسب برای جای خالی یک جمله	۰/۵	
ب) مهارت ترجمه به فارسی	۴	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	۴	۹ نمره
	۵	ترجمه درست یک جمله دارای لای نفی جنس. (ترجمه لای نفی جنس به صورت «هیچ ... نیست» مد نظر است.)	۰/۵	
	۶	ترجمه درست جمله‌های دارای حروف مشبّهة بالفعل؛ یکی از جمله‌ها از «لَیَّتَ» است.	۱/۵	
	۷	ترجمه درست یک یا دو جمله دارای قید حالت (حال) در دو شکل آن	۱	
	۸	ترجمه درست یک یا دو جمله دارای اسلوب استثنا یا حصر	۰/۵	
	۹	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	۱۰	تکمیل ترجمه ناقص از متن، تمرین و بخش «اعلموا» (چهار جای خالی)	۱	

۷ نمره	۱۱	ترجمه دقیق فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، ماضی بعید، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجهول، فعل دارای نون وقایه، معادل‌های عربی مضارع التزامی و اسلوب شرط داخل جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند حَرَجَ، دَخَلَ، صَبَرَ، كَتَبَ و ... که زیر فعل خطی کشیده می‌شود و دانش‌آموز با کمک یک قرینه یا بیشتر، آنها را ترجمه می‌کند؛ مانند: «یا صَدِيقَتِي، لَا تَخْرُجِي مِنْ صَفَاكَ.» که در این جمله دو قرینه «یا صَدِيقَتِي» و «ضمير لك» به دانش‌آموز کمک می‌کند تا بتواند «لا تَخْرُجِي» را درست ترجمه کند. یا در قالب مصور به صورت ارتباط دادن جملات به تصاویر (هشت مورد)	ج) مهارت شناخت و کاربرد قواعد
	۱۲	تشخیص و انتخاب فعل ماضی، مضارع، امر و نهی مناسب برای جای خالی در جمله، یا تشخیص نوع فعل، یا هر سؤال ابداعی دیگر که مهارت تشخیص نوع فعل را بسنجد. (چهار مورد)	
	۱۳	تشخیص لای نفی جنس (چند جمله کوتاه داده می‌شود و دانش‌آموز باید لای نفی جنس را از لای نفی و لای نهی و لای جواب تشخیص دهد).	
	۱۴	تشخیص حروف مشبّهة بالفعل (چند جمله کوتاه داده می‌شود و دانش‌آموز باید حرف مشبّهة بالفعل را از حروف جرّ، استقبال، نفی و سایر حروف تشخیص دهد.) یا به هر صورتی که قدرت تشخیص حروف مشبّهة بالفعل را بسنجد.	
	۱۵	تشخیص محلّ اعرابی در جملاتی که معنا و ساختاری ساده دارند؛ مانند: «كَتَبَ الْمُسَافِرُ رِسَالَةً فِي الْفُنْدُقِ.» جملات کاملاً حرکت‌گذاری می‌شوند. (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضاف‌الیه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر) دو نوع «حال» هر کدام ۰/۲۵ / مستثنی ۰/۲۵ / تشخیص اسلوب حصر ۰/۲۵	
	۱۶	تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان، اسم تفضیل یا ترجمه درست آنها؛ یا ترکیبی از تشخیص و ترجمه آنها (در هر حالت این اسم‌ها داخل جملات کوتاه هستند).	
۲ نمره	۱۷	سؤال جور کردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (چهار مورد) یا ارائه شش کلمه که دو تا اضافه است و چهار جمله با جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	د) مهارت درک و فهم
	۱۸	درک مطلب (ارائه متن و طراحی چهار سؤال حتّی‌الامکان با چهار کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چهار جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی)؛ یا ترکیبی از دو حالت پیشنهادی بالا؛ یا طرح سؤال با توجه به تصویر که در این حالت پاسخ کوتاه مطلوب است؛ یا هر شیوه ابتکاری دیگری که بتواند مهارت درک و فهم را بسنجد.	

بارم‌بندی امتحان کتبی عربی، زبان قرآن (۳) رشته ادبیات و علوم انسانی پایه دوازدهم، نوبت دوم

مهارت‌های زبانی	ردیف	موضوع	ردیف	جمع
الف) مهارت واژه‌شناسی	۱	نوشتن معنای چهار کلمه داخل جمله از عربی به فارسی؛ از جملات متن، تمرین و بخش «اعلموا» (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	۱	۲ نمره
	۲	مترادف و متضاد (دو کلمه داده می‌شود و دانش‌آموز فقط تضاد یا مترادف را مشخص می‌کند؛ یا شش کلمه درهم داده می‌شود و دانش‌آموز آنها را کنار هم به صورت مترادف و متضاد قرار می‌دهد).	۰/۵	
	۳	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه یا پیدا کردن گزینه مناسب برای شرح یک کلمه	۰/۲۵	
	۴	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد جمع‌های مکسر خوانده شده در کتاب دوازدهم)	۰/۲۵	
ب) مهارت ترجمه به فارسی	۵	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	۴	۹ نمره
	۶	ترجمه درست یک جمله دارای لای نفی جنس. (ترجمه لای نفی جنس به صورت «هیچ ... نیست» مد نظر است).	۰/۵	
	۷	ترجمه درست جمله دارای حروف مشبّهة بالفعل (أَنَّ، كَأَنَّ، لَيْتَ و لَعَلَّ) با تکیه بر معنای حروف مشبّهة بالفعل	۰/۵	
	۸	ترجمه یک جمله دارای مفعول مطلق تأکیدی و یک جمله دارای مفعول مطلق نوعی	۱	
	۹	ترجمه یک جمله دارای قید حالت	۰/۵	
	۱۰	ترجمه درست جمله دارای استثنا یا اسلوب حصر	۰/۵	
	۱۱	ترجمه درست جمله دارای اسلوب ندا	۰/۵	
	۱۲	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	۱۳	تکمیل ترجمه ناقص از متن، تمرین و بخش «اعلموا» (چهار جای خالی)	۱	

۷ نمره	۲	ترجمه دقیق فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، ماضی بعید، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجهول، معادل‌های عربی مضارع التزامی، اسلوب شرط و فعل دارای نون و قایه داخل جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند: خَرَجَ، دَخَلَ، صَبَرَ، كَتَبَ و ... که زیر فعل خطی کشیده می‌شود و دانش‌آموز با کمک یک قرینه یا بیشتر، آنها را ترجمه می‌کند؛ مانند: «أَنَا دَخَلْتُ قَرْيَةَ جَدِّي أَمْسٍ» که در این جمله دو قرینه «أَنَا» و «ي» در «إِنِّي» و «جَدِّي» و قید زمان «أَمْسٍ» به دانش‌آموز کمک می‌کنند تا بتواند «دَخَلْتُ» را درست ترجمه کند. در صورتی که از فعل‌های دشواری مانند تَهْمِسُونَ استفاده می‌شود، لازم است که معنای شکل سوم شخص مفرد آن داده شود؛ مثال: یا تَلَامِيذُ، لِمَ تَهْمِسُونَ فِي الصَّفِّ؟! (هَمَسَ: آهسته سخن گفت) یا در قالب مصوّر به صورت ارتباط دادن جملات به تصاویر (هشت مورد) یا به صورت تلفیقی از حالت اوّل و دوم	۱۴	ج) مهارت شناخت و کاربرد قواعد
	۴	تشخیص محلّ اعرابی در جملاتی که معنا و ساختاری ساده دارند؛ مانند: «كَتَبَ الْمُسَافِرُ رِسَالَةً فِي الْفُنْدُقِ.» جملات کاملاً حرکت‌گذاری می‌شوند. (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضاف‌الیه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر، اسم و خبر افعال ناقصه و حروف مشبّهة بالفعل و لای نفی جنس، نائب فاعل، صفت، حال، مستثنی، مفعول مطلق و منادا)	۱۵	
	۱	تذکر: سهم حال، مستثنی، مفعول مطلق و منادا ۱/۵ غره از ۴ غره است. تشخیص نوع مفعول مطلق نیز سؤال می‌شود. ۲۵/۰ غره تشخیص اسلوب حصر از استثناست. ۵/۰ غره تحلیل صرفی و اعراب که مؤکداً باید در قالب سؤال دو گزینه‌ای شبیه کتاب درسی باشد.	۱۶	
۲ نمره	۱	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اوّل به توضیحات ستون دوم» (چهار مورد) یا ارائه شش کلمه که دو تا اضافه است و چهار جمله با جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	۱۷	د) مهارت درک و فهم
	۱	درک مطلب (ارائه متن و طراحی چند سؤال حثی‌الامکان با چند کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چند جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی؛ یا ترکیبی از دو حالت پیشنهادی بالا؛ یا طرح سؤال با توجه به تصویر که در این حالت پاسخ کوتاه مطلوب است؛ یا هر شیوه ابتکاری دیگری که بتواند مهارت درک و فهم را بسنجد.	۱۸	

### ■ تذکرات برای طراحى سؤالات امتحانى نوبت اول و دوم و میان نوبت ها

- ۱ سؤالات امتحان، کنکور و مسابقات کاملاً حرکت گذاری شوند.
- ۲ صورت سؤال از نظر ساختاری و واژگانی، در حد فهم دانش آموز است.
- ۳ در طراحی سؤال امتحان نوبت اول، طراح مجاز است تا یک نمره در بارمبندی تغییراتی اجرا نماید؛ ولی در نوبت دوم، بارمبندی دقیقاً رعایت شود.
- ۴ حجم اصلی سؤالات امتحانی ترجمه از عربی به فارسی و کاربرد واژگان است که تنوع دارد.
- ۵ در بسیاری از موارد، سؤالات بخش های مختلف با هم تلفیق می شوند و تفکیک مهارت های زبانی امکان ندارد؛ مثلاً در بخش مهارت ترجمه، امکان دارد در یک جمله، چند مفهوم مختلف هم زمان بیاید.
- ۶ فونت های زیر برای تایپ سؤالات امتحان عربی مناسب اند:

Adobe Arabic, KFGQPC Uthman Taha NaskhT (عثمان طه), B Badr , Traditional Arabic , Simplified Arabic

- ۷ طرح سؤال امتحان نوبت اول (دی ماه) و دوم (خرداد ماه) از بیست نمره است.
  - ۸ طرح سؤال امتحان کتبی میان نوبت اول و دوم از پانزده نمره است. معمولاً برای امتحان میان نوبت، بارمبندی تعیین نمی شود. اگر دبیری علاقه مند است که بر اساس بارمبندی ویژه میان نوبت سؤال طرح نماید، می تواند این گونه عمل کند:
- مهارت واژه شناسی ۱ نمره، مهارت ترجمه به فارسی ۵ نمره، مهارت درک و فهم ۲ نمره و قواعد ۷ نمره.

(این موارد صرفاً پیشنهاد است.)

- در نتیجه ۵ نمره کاسته می شود که برای نمره شفاهی منظور می گردد.
- (روخوانی چهار نمره و پاسخ به پرسش های شفاهی ساده یک نمره)
- ۹ در سؤال (ترجمه دقیق فعل ها) یک یا دو قرینه مانند اسم و ضمیر باید در جمله وجود داشته باشد، تا دانش آموز بتواند به کمک آنها فعل مورد نظر را دقیق ترجمه کند. مثال:
- يا وَلَدُ، رَجَاءٌ، إِسْمَعُ كَلَامَ مُعَلِّمِكَ. أُخْتِي تَكْتُبُ دَرَسَهَا. أَيَّتُهَا الزَّمِيلَةُ، لِمَ لَا تَدْخُلِينَ فِي غُرْفَتِكَ؟ أَنْتُمْ قَدْ وَجَدْتُمْ طَرِيقَكُمْ. إِنَّا سَنَذْهَبُ إِلَى السَّفَرَةِ غَدًا. نَحْنُ لَمْ نَجْلِسْ هُنَاكَ مِنْ قَبْلُ.

ملاحظه می‌کنید اولاً هر یک از فعل‌ها در جمله واقع است؛ ثانیاً در جمله قرینه‌هایی وجود دارد که کمک می‌کنند تا دانش‌آموز موفق باشد. فراموش نکنیم که یکی از اهداف ارزشیابی آموزش است. آن ارزشیابی‌ای درست است که بتواند به دانش‌آموز کمک کند و او را دچار ترس و نگرانی نکند و موجب شود تا از یادگیری لذت ببرد.

در این سؤال از فعل‌هایی استفاده می‌شود که این ویژگی‌ها را داشته باشند: صحیح و سالم، پرکاربرد و دارای معنای ساده باشند؛ لذا چنین فعل‌هایی پیشنهاد می‌شود: *إِنْتَعَدَ، أَرْسَلَ، اسْتَخْرَجَ، اقْتَرَبَ، اِنْتَظَرَ، انْقَطَعَ، تَكَلَّمَ، ذَهَبَ، رَجَعَ، سَاعَدَ، سَافَرَ، شَاهَدَ، طَلَبَ، عَلَّمَ، عَسَلَ، لَعِبَ* و...

۱۰ در بخش قواعد شیوه سؤال فقط بر مبنای تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی در جمله و تعیین فعل مناسب برای جای خالی و نیز ترجمه از عربی به فارسی است؛ مثال:

اَكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ فِعْلاً مُنَاسِباً. أَيُّهَا الرِّجَالُ، رَجَاءٌ... ذَلِكَ السَّائِقُ. (سَاعِدُوا □) تَرْجِمِ الْكَلِمَةَ الَّتِي تَحْتَهَا حَظُّ. يَا أَخَوَاتِي، مِنْ فَضْلِكُنَّ، إِرْجِعْنَ إِلَى بُيُوتِكُنَّ.

۱۱ در سؤالات چندگزینه‌ای دو، یا سه گزینه ارائه می‌شود. (اما در بخش کلمات ناهماهنگ چهار کلمه داده می‌شود).

۱۲ ترجمه جمله، یا کلمه از فارسی به عربی در هیچ آزمون، یا مسابقه‌ای طراحی نمی‌شود.

۱۳ طرح سؤال از فعل‌هایی مانند «تَعَلَّمُوا»، «تَعَارَفُوا» که می‌توانند ماضی، یا امر باشند باید در جمله و همراه قرائن مناسب باشد و اگر در امتحان از طرح چنین سؤالاتی خودداری شود بهتر است.

۱۴ در تشخیص و ترجمه فعل‌های ماضی ساده، ماضی استمراری، ماضی منفی، مضارع منفی

و مستقبل و نیز مصدر در جمله باید فقط موارد صحیح و سالم طراحی شود و اگر از معتل سؤالی طرح شد، نباید تغییراتی مانند اعلال حذف داشته باشد. دانش‌آموزان در ترجمه فعل‌هایی مانند *أَرْضِ، إِرْضِ، اِهْدِ، دَعْ، أَدْعُ، رُدِّ، قِ* دچار مشکل خواهند شد. اگر هم در کتاب‌های درسی به کار رفته باشند باید بدون کوچک‌ترین تغییری عین همان عبارت داده شود؛ مانند: ﴿إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ احتمال دارد دانش‌آموزی بداند فعل جمله «الْأَطِبَاءُ كَانُوا يَقْصَصُونَ الْمَرْضَى». معادل «ماضی

استمراری» در فارسی است؛ ولی معنای فعل «فَحَصَ» را که در پایه هشتم خوانده است بعد از پنج سال فاصله فراموش کرده باشد؛ در این صورت به او ظلم می‌شود. در چنین حالتی لازم است که معنای فعل «فَحَصَ» در برگه امتحان داده شود؛ زیرا آنچه سنجیده می‌شود ساختار معادل «ماضی

استمراری» است نه معنای فعل «فَحَصَّ»، و این بخش از بارم‌بندی در بخش قواعد است، نه در بخش ترجمه.

**۱۵** آموزش و ارزشیابی مطابقت عدد و معدود و ویژگی‌های معدود و مطابقت موصوف و صفت مطلقاً از اهداف کتاب درسی نیست؛ اما حفظ عددهای اصلی یک تا صد و عددهای ترتیبی یکم تا بیستم از اهداف کتاب است.

**۱۶** طرح سؤال در مورد تشخیص ضمیر و اسم اشاره مناسب، برای جای خالی در جمله با توجه به قرائن در قالب سؤال چندگزینه‌ای اشکالی ندارد؛ ولی باید توجه داشت که چنین مواردی از اهداف کتاب درسی نیست:

ضمیر منفصل منصوب مانند إِيَّاكَ؛ تشخیص کاربرد اسم اشاره مثنی مانند هذان و هذين، کاربرد هذه و تلك برای اشاره به اسم غیر عاقل.  
در کتاب درسی به نام ضمائر اشاره نشده است.

**۱۷** در تشخیص محلّ اعرابی در جمله، نهادن اعراب رفع، نصب و جر از اهداف کتاب نیست و کلمات جمله ارائه شده باید کاملاً اعراب‌گذاری شده باشند. طرح سؤال از اعراب‌گذاری کلمات جمله، مطلقاً ممنوع است؛ زیرا در کتاب آموزش داده نشده است. در کتاب عربی رشته ادبیات و علوم انسانی ذکر علامت اعرابی آموزش داده شده است؛ بنابراین، در امتحان می‌تواند طرح شود؛ مثلاً ذکر اینکه در جمله «جاء الرجل..» الرجل فاعل و مرفوع به ضمه است.

**۱۸** در تشخیص مشتقات، ذکر جامد و مشتق لازم نیست؛ اما ذکر نوع کلماتی مانند حاکم، مَحْكُوم، مَحْكَمَة، أَحْكَم لازم است. در اسم فاعل و اسم مفعول مانند ناظر و مُنْتَظَر ذکر اینکه ناظر اسم فاعل ثلاثی مجزّ و مُنْتَظَر اسم فاعل ثلاثی مزید می‌باشد، در کتاب درسی تدریس شده و از اهداف آموزشی کتاب رشته ادبیات و علوم انسانی است.

**۱۹** در بخش تحلیل صرفی و اعراب می‌توان مانند تمرین کتاب عمل کرد؛ یعنی سؤال دو گزینه‌ای نیز طرح کرد. از طرح سؤال به صورت پر کردن جای خالی در تجزیه و ترکیب خودداری شود. ارائه یک جمله و درخواست از دانش‌آموز برای نوشتن تحلیل صرفی و اعراب نیز از اهداف برنامه درسی نیست.

**۲۰** تغییر دادن جملات کتاب در امتحان جایز است؛ به شرط اینکه این تغییر منطقی باشد و موجب نشود که بیشتر دانش‌آموزان کلاس دچار اشکال شوند. هدف این است که دانش‌آموز



طوطی‌وار عبارت‌ها را حفظ نکند. بدیهی است که آیات و احادیث و ضرب‌المثل‌ها را نمی‌توان تغییر داد.

۲۱ در بخش مهارت ترجمه به فارسی نمی‌توان تفکیک دقیق میان عبارات ارائه شده انجام داد. طبیعی است که امکان دارد در آزمون جمله‌ای داده شود که بارم بخش‌هایی از قواعد را افزایش دهد.

۲۲ در امتحان نوبت دوم از مطالب نیمه اول کتاب کمتر از هفت نمره طراحی می‌شود. درس عربی به‌گونه‌ای است که نمی‌توان سقفی دقیق برای مطالب نیمه اول و دوم کتاب تعیین کرد؛ زیرا نه تنها مفاهیم پنج درس کتاب، در هم تنیده‌اند؛ بلکه آموخته‌های سال‌های گذشته نیز تکرار شده‌اند. (نیمه اول حدود هفت نمره، نیمه دوم حدود ۱۳ نمره)

بارم‌بندی امتحان شفاهی عربی، زبان قرآن (۳) پایه دوازدهم، میان نوبت اول و دوم

رشته ادبیات و علوم انسانی

مهارت‌ها	شماره	موضوع	نمره
مهارت‌های خواندن، شنیدن و سخن گفتن	۱	روان خوانی (بدون درنگ و خطا، و با تلفظ نسبتاً درست مخارج حروف)، یا حفظ شعر و اجرای گروهی آن، اجرای نمایشی متن برخی درس‌ها. پرسش‌های کلاسی	۴
	۲	مکالمه ساده در حد کتاب درسی به صورت پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی (سؤال با جملات دارای ما، ماذا، ما هو، ما هي، يم، من، لمن، أين، من أين، مِمَّنْ، کَم، هَلْ، أ، متی، کیف، لماذا، لِمَ، عَمَّ، أَيْ)، یا اجرای گروهی مکالماتی ساده.	۱
جمع نمره‌ها			۵

### تذکرات:

۱ امتحان میان نوبت اول و دوم شامل دو بخش کتبی (از ۱۵ نمره) و شفاهی (از ۵ نمره) می‌باشد، ولی امتحان نوبت اول و دوم فقط کتبی و از بیست نمره است.

۲ تلفظ درست مخارج حروف خاص زبان عربی (ث، ح، ذ، ص، ض، ط، ظ، ع، غ، و) دشوار است و از عهده بسیاری از دانش‌آموزان بر نمی‌آید؛ اما باید از دانش‌آموزان خواسته شود حتی‌الامکان

مخارج حروف خاصّ عربی را درست بر زبان آورند و تمرین کنند؛ زیرا هدف اصلی آموزش عربی مسائل دینی است و قرائت نماز باید با تلفّظ درست باشد.

۳ در پاسخ به جمله‌های پرسشی به پاسخ کوتاه یک یا دو کلمه‌ای بسنده شود؛ مثلاً اگر در پاسخ سؤال «إِلَى أَيْنَ تَذْهَبُ؟» پاسخ دهد «إِلَى الْفُنْدُقِ»، کاملاً درست است و نیازی نیست پاسخ دهد: «أَنَا أَذْهَبُ إِلَى الْفُنْدُقِ». در بخش مکالمه، فهم سؤال نیمی از نمره را دارد؛ مثلاً اگر از دانش‌آموزی سؤال شد: «مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟» و پاسخ داد: «طهران» و درنگ کرد و نتوانست بگوید «أَنَا مِنْ طَهْرَانَ». در حقیقت نیمی از نمره را گرفته است؛ چون سؤال را فهمیده است.

۴ می‌توانیم از دانش‌آموز بخواهیم خودش را به زبان عربی در مدّت دو دقیقه معرفی کند؛ یا اگر فعالیت در زمینه نمایش و مکالمه در کلاس داشت می‌توان به عنوان نمره امتحان شفاهی از آن استفاده کرد.

۵ طبیعی است که در یک روز نمی‌توان از همه دانش‌آموزان آزمون شفاهی به عمل آورد. بنابراین، آنچه را دانش‌آموز در طول سال تحصیلی می‌خواند و مجموعه فعالیت‌های شفاهی وی نمره شفاهی‌اش را تشکیل می‌دهد.

مبنای نمره‌دهی آخرین و بهترین وضعیّت مهارت شفاهی اوست. رعایت ظرافت‌های صرفی و نحوی در مکالمه در حدّ دانش‌آموز نیست. مخصوصاً اینکه او باید در پاسخگویی سرعت عمل داشته باشد و فرصت کافی برای فکر کردن ندارد؛ از طرفی آزمون شفاهی اضطراب دارد. بنابراین، از دیرگرمی خواهشمندیم این بخش را با نرمش و مهربانی برگزار کند تا دانش‌آموز خاطره خوبی از مکالمه به یاد داشته و زمینه مثبتی در ذهن او برای سال‌های آینده بماند.

پرسش‌های مکالمه مانند:

مَنْ أَنْتَ؟ مَا اسْمُ هَذَا الطَّالِبِ؟ (مَا اسْمُ هَذِهِ الطَّالِبَةِ؟)، مِنْ أَيْنَ حَضْرَتُكَ؟ كَمْ عُمْرُكَ؟ مَا هُوَ تَرْتِيبُكَ بَيْنَ إِخْوَتِكَ وَ أَخَوَاتِكَ فِي الْأُسْرَةِ؟ كَيْفَ حَالُكَ؟ أَيْنَ بَيْتُكَ؟ إِلَى أَيْنَ سَافَرْتَ هَذِهِ السَّنَةَ؟ أَيُّ طَعَامٍ تُحِبُّ (تُحِبُّينَ)؟ أَيُّ فَاكِهَةٍ مُوجُودَةٌ الْآنَ فِي السُّوقِ؟ مَتَى تَرْجِعُ (تَرْجِعِينَ) إِلَى بَيْتِكَ؟ كَمْ السَّاعَةُ؟ مَا هُوَ لَوْنُ الْبَابِ؟ لِمَاذَا تَدْرُسُ (تَدْرُسِينَ)؟ مَاذَا تَأْكُلُ (تَأْكُلِينَ) عِنْدَ الْعَدَاءِ؟ هَلْ أَنْتَ نَشِيطٌ (هَلْ أَنْتِ نَشِيطَةٌ)؟ أَدْفَتَرُ عَلَى الْمُنْضَدَةِ أَمْ كِتَابٌ؟ لِمَنْ تِلْكَ الْحَقِيبَةُ؟ مَاذَا تُشَاهِدُ فِي سَاحَةِ الْمَدْرَسَةِ؟

بِسْمِهِ تَعَالَى، اِمْتِحَانُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ لِلصَّفِّ الثَّانِي عَشَرَ، الْفَصْلُ (الرَّثَم) الْأَوَّلُ، مِنَ الدَّرْسِ الْأَوَّلِ وَالثَّانِي وَالثَّالِثِ، الْوَقْتُ: ۷۰ دَقِيقَةً، التَّارِيخُ: .... / ۱۰ / .... اَلْمِنْطَقَةُ: اَلْمُدْرَسُ: اَلْاِسْمُ الْأَوَّلُ وَالْاِسْمُ الْعَائِلِيُّ:		
ع.ب.	پرسش	بارم
الف) مهارت واژه شناسی (دو نمره)		
۱	<p>۱- ﴿إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾</p> <p>۲- ﴿وَقَالَ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا﴾</p> <p>۳- يُصَادُّ الْحَوْتُ لِاسْتِخْرَاجِ الزَّيْتِ مِنْ كَبِدِهِ.</p> <p>۴- لَا لِبَاسٍ أَجْمَلُ مِنَ الْعَافِيَةِ.</p>	۱
۲	<p>اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَرَادِفَتَيْنِ وَ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَضَادَّتَيْنِ.</p> <p>اِسْتِطَاعَ / خَيْرَ / سَهَّلَ / اَعْطَى / صَعَّبَ / قَدَّرَ</p> <p>الف..... = ..... ب ..... ≠ .....</p>	۰/۵
۳	عَيْنِ الْكَلِمَةِ الْعَرَبِيَّةِ فِي الْمَعْنَى. اَللَّحْمُ □ اَلْعَظْمُ □ اَلْجِلْدُ □ اَلتَّنَّقُ □	۰/۲۵
۴	اُكْتُبْ مُفْرَدَ الْكَلِمَةِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ. نَشَرْتُ اِحْدَى الصُّحُفِ عَنْوَانًا خَطًّا.	۰/۲۵

## (ب) مهارت ترجمه به فارسی (نه نمره)

٧/٥

٥

تَرْجِمْ هَذِهِ الْجُمْلَ.

١- ﴿وَوُحِّلَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا﴾ ٠/٢٥

٢- ﴿لَا عَلِمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا﴾ ٠/٥

٣- ﴿وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ﴾ ٠/٧٥

٤- ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا﴾ ٠/٥

٥- ﴿وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْتَفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ﴾ ١

٦- نَدِمَ الرَّجُلُ وَ أَحَدَ يَدَ بَنِيهِ وَ قَبَلَهَا، وَ أَجْلَسَهَا عِنْدَهُ. ١

٧- قَالَتِ الشَّيْمَاءُ: إِنِّي لَأُحِبُّ النَّبِيَّ مِنَ الرِّضَاعَةِ؛ فَلَمْ يُصَدِّقْهَا. ٠/٥

٨- أَ تَأْمُلُ أَنْ تَعِيشَ حَتَّى تَأْكُلَ مِنْ كَمَرِهَا؟! ٠/٧٥

٩- لَيْتَ صَدِيقِي يَنْجَحُ فِي الْمُسَابَقَةِ! ٠/٥

١٠- كَأَنَّ إِرْضَاءَ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرِكُ. ٠/٥

١١- اشْتَرَيْتُ أَنْوَاعَ الْفَاكِهَةِ إِلَّا أَنْانَاسَ. ٠/٥

١٢- مَا أَسْرَعَ إِثْمَارَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ! ٠/٢٥

١٣- الْجَرَادَةُ تَقْفِزُ مِثْرًا وَاحِدًا. ٠/٢٥

١٤- وَرَقَةُ الزَّيْتُونِ رَمَزُ السَّلَامِ. ٠/٢٥

۰/۵	<p>إِنْتِخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ.</p> <p>۱- أَسْلَمَتِ الشَّيْمَاءُ وَ دَافَعَتْ عَنْ أَخِيهَا وَ دَعَتْ قَوْمَهَا إِلَى الْإِسْلَامِ.</p> <p>الف) شيما تسليم شد و برادرش را راهنمایی کرد و قومش را به اسلام فراخواند. <input type="checkbox"/></p> <p>ب) شيما مسلمان شد و از برادرش دفاع کرد و قومش را به اسلام دعوت کرد. <input type="checkbox"/></p> <p>۲- شَعَرَ نُوْبِلَ بِالذَّنْبِ وَ بِخِيْبَةِ الْأَمْلِ، وَ خَافَ أَنْ يَذْكُرَهُ النَّاسُ بِالسَّوْءِ.</p> <p>الف) نوبل احساس گناه و ناامیدی کرد و ترسید که مردم او را به بدی یاد کنند. <input type="checkbox"/></p> <p>ب) نوبل احساس پشیمانی و دودلی کرد و ترسید که مردم از او به زشتی یاد کنند. <input type="checkbox"/></p>	۶
۱	<p>كَمِّلِ الْفُرَاغَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارْسِيَّةِ.</p> <p>قام نوبل پانزده عَشْرَاتِ الْمَصَانِعِ وَ الْمَعَامِلِ فِي عِشْرِينَ دَوْلَةً، وَ كَسَبَ مِنْ ذَلِكَ ثَرَوَةً كَبِيرَةً جَدًّا حَتَّى أَصْبَحَ مِنْ أَغْنِيَاءِ الْعَالَمِ.</p> <p>نوبل اقدام کرد به ساختن ده‌ها ..... و کارگاه در ..... کشور و از آن دارایی بسیار بزرگی ..... تا اینکه از ..... ثروتمندان جهان شد.</p>	۷
ج) مهارت شناخت و کاربرد قواعد (هفت نمره)		
۲	<p>تَرِجِمِ الْأَفْعَالَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ:</p> <p>۱- أَنَا أَعْتَصِمُ بِحَبْلِ اللَّهِ. ۲- إِنَّكَ لَنْ تَكْذِبَ أَبَدًا. ۳- عَلَيْكُمْ أَنْ تَلْتَزِمُوا بِالْحَقِّ.</p> <p>۴- يَا أُخْتِي، إِنِّصْلِي بِالشَّرْطَةِ. ۵- أَيُّهَا الصُّبَّيَّانُ، لَا تُبَدِّلُوا الْبِرْنَامَجَ. ۶- لَيْتِنَا نُجَالِسُ الْأَفَاضِلَ!</p> <p>۷- أَلَسَيَّارَةُ كَانَتْ قَدْ انْطَلَقَتْ بِسُرْعَةٍ. ۸- الْأَلْعَبُونَ كَانُوا يُسْجَلُونَ أَهْدَافًا بِقُوَّةٍ.</p> <p>إِعْتَصَمَ: چنگ زد/ کَذَبَ: دروغ گفت/ التَزَمَ: پایبند شد/ انْصَلَ: تماس گرفت/ بَدَّلَ: عوض کرد/ جَالَسَ: همنشینی کرد/ انْطَلَقَ: به حرکت درآمد/ سَجَّلَ: ثبت کرد (سَجَّلَ هَدَفًا: گُل زد)</p>	۸
۱	<p>عَيِّنِ الْفِعْلَ الْمُنَاسِبَ لِلْفُرَاغِ.</p> <p>۱- أَنَا وَ زَمِيلِي ..... عَلَى النَّجَاحِ. أَقْبَلْنَا <input type="checkbox"/> أَقْبَلْتُ <input type="checkbox"/> أَقْبَلُوا <input type="checkbox"/></p> <p>۲- إِنَّهُمْ ..... جَوَائِزَ غَالِيَةٍ أَمْسٍ. سَيِّمَتْحُونَ <input type="checkbox"/> مَنَحُوا <input type="checkbox"/> اِمْنَحُوا <input type="checkbox"/></p> <p>۳- يَا حَبِيبِي، ..... أَنْتَ فِي حَيَاتِكَ. لَا يَحْزَنُ <input type="checkbox"/> لَا يَحْزَنُ <input type="checkbox"/> لَا تَحْزَنُ <input type="checkbox"/></p> <p>۴- رَجَاءٌ، يَا بَنَاتُ، ..... زَمِيلَاتِكُنَّ جَيِّدًا. عَامِلِنَ <input type="checkbox"/> عَامِلٌ <input type="checkbox"/> عَامِلِي <input type="checkbox"/></p>	۹

٠/٢٥	<p>عَيَّنِ الْعِبَارَةَ الَّتِي فِيهَا لَا النَّافِيَةُ لِلْجِنْسِ.</p> <p>١- ﴿وَلَا يَخْرُجُ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا...﴾ <input type="checkbox"/></p> <p>٢- أَلَا تَعْرِفُونَنِي؟ - لَا، مَعَ الْأَسْفِ. لَا تَتَذَكَّرُ. <input type="checkbox"/></p> <p>٣- لَا فَقَرَّ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ. <input type="checkbox"/></p>	١٠
٠/٢٥	<p>عَيَّنِ الْعِبَارَةَ الَّتِي مَا جَاءَ فِيهَا مِنْ «الْحُرُوفِ الْمُسَبَّهَةِ لِلْفِعْلِ».</p> <p>﴿... إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾ <input type="checkbox"/></p> <p>﴿إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ <input type="checkbox"/></p> <p>وَ قَدَّرُ كُلُّ امْرِئٍ مَا كَانَ يُحْسِنُهُ. <input type="checkbox"/></p>	١١
١/٧٥	<p>عَيَّنِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ، فِي مَا يَلِي.</p> <p>﴿وَوَلَّى خَلْقَ الْإِنْسَانِ ضَعِيفًا﴾ / الْكِتَابُ صَدِيقٌ يُنْفَذُكَ مِنْ مُصِيبَةِ الْجَهْلِ.</p> <p>حَضَرَ الزُّوَارُ فِي صَالَةِ الْمَطَارِ إِلَّا نَاصِرًا. / اللَّاعِبُونَ رَجَعُوا مِنَ الْمُبَارَاةِ وَ هُمْ مَسْرُورُونَ.</p>	١٢
٠/٢٥	<p>عَيَّنِ أَسْلُوبَ الْحَضَرِ فِي مَا يَلِي.</p> <p>١- جَمِيعُ التَّلَامِيذِ جَالِسُونَ فِي الصَّفِّ إِلَّا وَاحِدًا. / ٢- مَا نَجَحَ إِلَّا الْمُجْتَهِدُ.</p> <p>٣- كُلُّ شَيْءٍ يُرْخَصُ إِذَا كَثُرَ إِلَّا الْأَدَبُ.</p>	١٣
١/٥	<p>عَيَّنِ اسْمَ الْفَاعِلِ وَ اسْمَ الْمَفْعُولِ وَ اسْمَ الْمُبَالِغَةِ وَ اسْمَ التَّفْضِيلِ وَ اسْمَ الْمَكَانِ فِي مَا يَلِي.</p> <p>﴿يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيْمَاهُمْ﴾ / الْعَالَمُ بِلا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلا ثَمَرٍ. / زَيْنَبُ أَكْبَرُ مِنْ زَهْرَاءَ. /</p> <p>أَشْتَغَلَ فِي مَعْمَلٍ صَغِيرٍ. / زَمِيلِي صَبَّارٌ عِنْدَ مُوَاجَهَةِ الْمَشَاكِلِ. / حَسَنُ الْأَخْلَاقِ مُحَمَّدٌ بَيْنَ زَمَلَانِهِ.</p>	١٤
(د) مهارت درک و فهم (دو نمره)		
٠/٥	<p>عَيَّنِ الْجُمْلَةَ الصَّحِيحَةَ وَ غَيْرَ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَ الْوَاقِعِ.</p> <p>١- الدَّوْبُ يَسْعَى فِي إِنْجَارِ عَمَلِهِ، وَ لَا يَشْعُرُ بِالتَّعَبِ.</p> <p>٢- الْخَفَاشُ هُوَ الْحَيَوَانُ اللَّبُونُ الَّذِي لَا يَقْدِرُ عَلَى الطَّيْرَانِ، وَ سَمْعُهُ ضَعِيفٌ.</p>	١٥

إِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ؛ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ.

معاني الكلمات الجديدة: قَرَدٌ: ميمون/ فراشة: پروانه/ نَفَخَ: باد کرد/ اشْتَغَلَ: شعله ور شد/ بَرَدَ: سرما/ أَتَعَبَ: خسته کرد/ مَرَّ: رد شد، گذشت

- سَكَنَتْ جَمَاعَةٌ مِنَ الْقُرُودِ فِي جَبَلٍ. فِي لَيْلَةٍ بَارِدَةٍ ذَاتِ رِيَّاحٍ وَأَمْطَارٍ، طَلَبُوا نَارًا، فَمَا وَجَدُوهَا، فَشَاهَدُوا  
فَرَّاشَةً كَأَنَّهَا شَرَارَةٌ نَارٍ، فَحَسَبُوهَا نَارًا، فَمَسَكُوهَا وَجَمَعُوا حَطَبًا كَثِيرًا وَوَضَعُوهُ عَلَيْهَا، وَبَدَّوْا  
يَنْفُخُونَ فِي الْحَطَبِ حَتَّى تَشْتَغَلَ النَّارُ لِلنَّجَاةِ مِنَ الْبُرْدِ. وَكَانَ قَرِيبًا مِنْهُمْ طَائِرٌ عَلَى شَجَرَةٍ، يَنْظُرُونَ  
إِلَيْهِ وَيَنْظُرُ إِلَيْهِمْ، وَ قَدْ رَأَى عَمَلَهُمْ، فَقَالَ لَهُمْ مِنْ بَعِيدٍ: لَا تُتْعَبُوا أَنْفُسَكُمْ؛ إِنَّهَا فَرَّاشَةٌ لَا نَارَ. لَمَّا  
قَالَ ذَلِكَ عِدَّةٌ مَرَّاتٍ فَمَا سَمِعُوا كَلَامَهُ، عَزَمَ عَلَى الْقُرْبِ مِنْهُمْ لِنَهْيِهِمْ عَنْ فِعْلِهِمْ، فَمَرَّ بِالطَّائِرِ رَجُلٌ ١  
فَعَرَفَ نِيَّتَهُ، فَقَالَ لَهُ: لَا تَنْصَحْ مَنْ لَا يَفْهَمُ؛ فَلَا تُتْعَبْ نَفْسَكَ. الطَّائِرُ مَا سَمِعَ كَلَامَ الرَّجُلِ، وَ ذَهَبَ  
إِلَى الْقِرْدَةِ، لِيَقُولَ: مَا هَذَا الْعَمَلُ، إِنَّهَا فَرَّاشَةٌ لَيْسَتْ نَارًا؟ فَأَخَذَهُ قِرْدٌ مِنْهُمْ قَوِيٌّ فَضَرَبَهُ عَلَى الْأَرْضِ  
فَمَاتَ الطَّائِرُ. (مَنْ كِتَابِ كَلِيلَةِ وَدَمْتَه)
- (أ) أَيْنَ كَانَتِ الْقُرُودُ تَعِيشُ؟
- (ب) مَاذَا فَعَلَتِ الْقُرُودُ بِالْفَرَّاشَةِ؟
- (ج) مَنْ قَالَ: «لَا تَنْصَحْ مَنْ لَا يَفْهَمُ»؟
- (د) كَيْفَ كَانَتِ الْجَوُّ عِنْدَمَا طَلَبَتِ الْقُرُودُ نَارًا؟

أَجِبْ حَسَبَ الصُّورَةِ.



۰/۵

۱۷

- (أ) كَمْ كُرْسِيًّا فِي هَذِهِ الصُّورَةِ؟
- (ب) هَلْ تُشَاهِدُ أَشْخَاصًا جَالِسِينَ عَلَى الْكُرَاسِيِّ؟

بِاسْمِهِ تَعَالَى، إِمْتِحَانُ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ لِلصَّفِّ الثَّانِي عَشَرَ، الْفَصْلُ (الثَّامِ) الثَّانِي، الْوَقْتُ: ٧٠ دَقِيقَةً، التَّارِيخُ: .... / ٠٣ / ....  
الْمَنْطَقَةُ: الْمَدْرَسُ: الْأِسْمُ الْأَوَّلُ وَالْإِسْمُ الْعَائِلِيُّ:

٣.١	پرسش	بارم
الف) مهارت واژه‌شناسی (دو نمره)		
١	<p>تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ.</p> <p>١. ﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ﴾ / ٢. يَغْفِرُ اللَّهُ الذُّنُوبَ إِلَّا الشَّرَّكَ بِاللَّهِ.</p> <p>٣. كَانَ لِمُزَارِعٍ مَزْرَعَةٌ فِيهَا خَضِرَاوَاتٌ. / ٤. وَ أَمَلَا الصَّدْرَ انْشِرَاحاً وَ قَمِي بِالْبَسْمَاتِ.</p>	١
٢	<p>اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَرَادِفَتَيْنِ وَ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَضَادَّتَيْنِ.</p> <p>حَيَاةَ / قَعَدَ / تَعَدَّى / زَلَّةَ / مَوْتَ / جَلَسَ</p> <p>الف ..... = ..... ب ..... ≠ .....</p>	٠/٥
٣	<p>عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي الْمَعْنَى. اَلْعِبَاءَةُ □ اَلْفَاكِهَةُ □ اَلْفُسْتَانُ □ اَلْقَمِيصُ □</p>	٠/٢٥
٤	<p>عَيِّنِ الْمُفْرَدَ مَعَ جَمْعِهِ. دُعَاءُ، اَدْعِيَّةُ / ظَاهِرَةٌ، مَظَاهِرُ / صَفْحَةٌ، صُحُفٌ / حَفْلَةٌ، مَحَافِلُ</p>	٠/٢٥



(ب) مهارت ترجمه به فارسی (نه نمره)

۷/۵	<p>تَرْجِمْ هَذِهِ الْجُمْلَ.</p> <p>۱- ﴿هَذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ﴾ ۰/۷۵</p> <p>.....</p> <p>۲- اسْتَفْجِحْ مِنْ نَفْسِكَ مَا تَسْتَفْجِحُ مِنْ غَيْرِكَ. ۰/۵</p> <p>.....</p> <p>۳- كُلُّ عَيْنٍ بِاَكْيَةِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ إِلَّا ثَلَاثَ أَعْيُنٍ. ۰/۵</p> <p>.....</p> <p>۴- انْزَعَجَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ حِينَ رَأَى الرَّجُلَ لَمْ يَقْبَلْ بِنْتَهُ. ۰/۷۵</p> <p>.....</p> <p>۵- اجْلَسَ النَّبِيُّ ﷺ الشِّمَاءَ عَلَى الرِّدَاءِ وَخَيَّرَهَا بَيْنَ الْإِقَامَةِ مَعَهُ أَوْ الْعُودَةِ إِلَى قَوْمِهَا. ۱</p> <p>.....</p> <p>۶- سَبْعُهُ فِي خَمْسَةٍ يُسَاوِي خَمْسَةً وَثَلَاثِينَ. ۰/۵</p> <p>.....</p> <p>۷- لَيْتَ صَدِيقِي يَنْجَحُ فِي الْمُبَارَاةِ! ۰/۵</p> <p>.....</p> <p>۸- اصْبِرُوا عَلَى الْمَشَاكِلِ صَبْرًا. ۰/۵</p> <p>.....</p> <p>۹- اسْتَغْفَرْتُ اللَّهَ اسْتَغْفَارًا صَادِقًا. ۰/۵</p> <p>.....</p> <p>۱۰- رَأَيْتُ الْفَلَاحَ وَهُوَ يَجْمَعُ الْمَحْصُولَ. ۰/۵</p> <p>.....</p> <p>۱۱- ﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً﴾ ۰/۵</p> <p>.....</p> <p>۱۲. يَا مَنْ سَرَّ الْقَبِيحَ. ۰/۵</p> <p>.....</p> <p>۱۳- لَا لِبَاسَ أَجْمَلُ مِنَ الْعَافِيَةِ. ۰/۵</p> <p>.....</p>	۵
-----	---	---

۰/۵	<p>اِنتَخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ.</p> <p>۱- عِنْدَمَا يَتَأَكَّدُ الطَّائِرُ مِنْ خِدَاعِ الْعَدُوِّ وَابْتِعَادِهِ مِنْ عَشْهِ يَطِيرُ بَعْتَهُ.</p> <p>(أ) هنگامی که پرنده از فریفتن دشمن و راندن او از آشیانه‌اش مطمئن شد ناگهان فرار می‌کند. □</p> <p>(ب) وقتی که پرنده از نیرنگ زدن به دشمن و دور ساختن او از لانه‌اش مطمئن می‌شود، ناگهان پرواز می‌کند. □</p> <p>۲) بَلَّغْنِي أَنَّ رَجُلًا مِنْ فِئْتِهِ أَهْلَ الْبَصْرَةِ دَعَاكَ إِلَى مَادِيَةٍ فَأَسْرَعْتَ إِلَيْهَا.</p> <p>(أ) به من رسید که مردی از جوانان بصره، تو را به مهمانی‌ای فرا خواند و تو به سرعت به سوی آن شتافتی. □</p> <p>(ب) به من گفتند مردی از نیکان بصره، تو را به جشن خویش دعوت کرد و تو با شتاب در آن حضور یافتی. □</p>
۱	<p>كَمَلِ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارْسِيَّةِ.</p> <p>أَلَا وَ إِنَّ لِكُلِّ مَأْمُومٍ إِمَامًا يَقْتَدِي بِهِ وَ يَسْتَفِيءُ بِنُورِ عِلْمِهِ. أَلَا وَ إِنَّ إِمَامَكُمْ قَدْ اكْتَفَى مِنْ دُنْيَاهُ بِطَمَرِيهِ وَ مِنْ طُعْمِهِ بِقُرْصِيهِ. أَلَا وَ إِنَّكُمْ لَا تَقْدِرُونَ عَلَى ذَلِكَ وَ لَكِنْ أَعَيْنُونِي بِوَرَعٍ وَ اجْتِهَادٍ وَ عِفَّةٍ وَ سَدَادٍ.</p> <p>آگاه باشید که هر رهروی پیشوایی دارد که از او ..... و از نور دانشش روشنی می‌جوید.</p> <p>آگاه باشید، امامتان از دنیایش به دو ..... و از خوراکش به دو ..... بسنده کرده است. آگاه باشید که قطعاً شما نمی‌توانید چنین کنید؛ ولی با پارسایی و تلاش و پاک‌دامنی و درستی، .....</p>
(ج) مهارت شناخت و کاربرد قواعد (هفت نمره)	
۱/۵	<p>تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: (انْظُرْ إِلَى تَرْجَمَةِ الْأَفْعَالِ، اسْفَلَ السُّؤَالِ)</p> <p>۱- يَا أَحِبَّتِي، لَا تَنْصَحُوا أَحَدًا بَيْنَ الْأَصْدِقَاءِ. ۲- أَلَا نَعْرِفُنَا زَمِيلَنَا الْجَدِيدَ، يَا زَمِيلِي؟ ۳- لَيْتَهُ يُحَاوِلُ لِلنَّجَاحِ! ۴- مَنْ يَرْحَمُ يَرْحَمُ. ۵- قَرِيقُنَا لَمْ يَفْشَلْ فِي الْمُبَارَاةِ. ۶- اَلتَّلَامِيذُ يُرِيدُونَ أَنْ يَرْسُمُوا صُورَةً عَلَى الْجِدَارِ.</p> <p>نَصَحَ: اندرز داد/ عَرَفَ: معرفی کرد/ حَاوَلَ: کوشید/ رَحِمَ: مهربانی کرد/ فَشَلَ: شکست خورد/ رَسَمَ: نقاشی کرد</p>

۰/۵	۹	عَيْنِ الْفَعْلِ الْمُنَاسِبِ لِلْفَرَاغِ. ۱- يا أولاد، رجاء؛ ..... في وَسْطِ الشَّارِعِ. لا تَلْعَبُوا <input type="checkbox"/> لا تَلْعَبُونَ <input type="checkbox"/> لا يَلْعَبَنَّ <input type="checkbox"/> ۲- إِنَّهُمْ ..... أَمْسِ. احْتَفَلُوا <input type="checkbox"/> يَحْتَفِلُونَ <input type="checkbox"/> سَوْفَ يَحْتَفِلُونَ <input type="checkbox"/>
۳/۲۵	۱۰	عَيْنِ الْمَحَلِّ الْعَرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ، في ما يلي. الْأَلْعِبُ سَجَلَ هَدَقَيْنِ مَسْرُورًا. نَجَحَ التَّلَامِيذُ فِي الْإِمْتِحَانِ إِلَّا هِشَامًا. أَحْسَنَ إِلَى النَّاسِ إِحْسَانُ الْمُخْلِصِينَ. نَزَلَ اللَّهُ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا. يَحْصُدُ الْمُزَارِعُ الزَّرْعَ وَ هُوَ فَرِحٌ. لَيْتَ حَامِدًا فَائِزٌ فِي الْمُسَابَقَةِ! لَا شَيْءَ أَحْسَنُ مِنَ الْعَمَلِ عِنْدَ الْقُدْرَةِ. يُفْتَحُ الْبَابُ لِدُخُولِ الطُّلَابِ. أَصْبَحَ الشَّاتِمُ نَادِمًا مِنْ عَمَلِهِ الْقَبِيحِ. يَا رَسُولَ اللَّهِ.
۰/۲۵	۱۱	عَيْنِ الْجُمْلَةِ الَّتِي فِيهَا أُسْلُوبُ الْخَصْرِ. ﴿كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ﴾ / لَا أَقُولُ إِلَّا الْحَقَّ. / يَنْقُصُ كُلُّ شَيْءٍ بِالْإِنْفَاقِ إِلَّا الْعِلْمُ.
۰/۵	۱۲	عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ الْإِعْرَابِ لِمَا أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطٍّ. ذَهَبَتْ الطَّالِبَاتُ إِلَى الْإِمْتِحَانِ. ذَهَبَتْ: (أ) فِعْلٌ ماضٍ، لَزِمَ وَ الْجُمْلَةُ اسْمِيَّةٌ. <input type="checkbox"/> (ب) فِعْلٌ مَعْلُومٌ، مُفْرَدٌ مُؤَنَّثٌ غَائِبٌ وَ الْجُمْلَةُ فِعْلِيَّةٌ. <input type="checkbox"/> الْإِمْتِحَانِ: (أ) مُفْرَدٌ مُذَكَّرٌ، مَعْرِفَةٌ بِالْعَلَمِيَّةِ. <input type="checkbox"/> (ب) مَصْدَرٌ عَلَى وَزْنِ افْتِعَالٍ، مُعَرَّفٌ بِأَل. <input type="checkbox"/>
۱	۱۳	عَيْنِ اسْمِ الْفَاعِلِ وَ اسْمِ الْمَفْعُولِ وَ اسْمِ الْمُبَالِغَةِ وَ اسْمِ التَّفْضِيلِ فِي مَا يَلِي. (۴ أسماء) ۱- هَذَا الْكُرْسِيُّ مَصْنُوعٌ مِنَ الْخَشَبِ. ۲- يَا سَتَّارَ الْعُيُوبِ. ۳- أَنَا مُعْتَمِدٌ عَلَى نَفْسِي. ۴- إِنَّ أَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخُلُقِ الْحَسَنُ.
(د) مهارت درک و فهم (دو نمره)		
۰/۵	۱۴	عَيْنِ الْجُمْلَةِ الصَّحِيحَةِ وَ غَيْرِ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَ الْوَاقِعِ. ✓ x ۱- أَلْجَوْزُ هَرَّةٌ قَشْرُهُ صَلْبٌ وَ غَيْرُ صَالِحٍ لِلْأَكْلِ، يُكْسَرُ لِتَنَاوُلِهِ. ۲- أَلْطَّنُ وَزْنٌ يُعَادِلُ مِثَّةَ كِيلُوغَرَامٍ.

إِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ؛ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ.

الْكَلِمَاتُ الْجَدِيدَةُ: باضٌ - تخمٌ گذاشت/ عَشٌّ: لانه/ بَيْضٌ: تخمٌ/ رَجُلٌ: پا/ تَلَقَّى: دریافت کرد/ غَادَرَ: ترك کرد

الْكُوكُو طَائِرٌ لَا يَبْنِي عُشًّا. وَ عِنْدَمَا تُرِيدُ أَنْتَاهُ أَنْ تَبْيَضَ، تَذْهَبُ إِلَى عُشِّ طَائِرٍ آخَرَ لَيْسَ فِيهِ صَاحِبُهُ؛ وَ تَقْدِفُ بَيْضَةً وَاحِدَةً مِنْهُ خَارِجَ الْعُشِّ؛ ثُمَّ تَبْيَضُ مَكَانَهَا، وَ تَخْرُجُ بِسُرْعَةٍ. تُكَرِّرُ هَذَا الْعَمَلَ عِدَّةَ مَرَّاتٍ فِي كُلِّ مَوْسِمٍ. يَأْتِي الطَّائِرُ الْمَسْكِينُ صَاحِبُ الْعُشِّ، فَلَا يُلَاحِظُ وُجُودَ بَيْضَةٍ كَبِيرَةٍ مُخْتَلِفَةِ اللَّوْنِ بَيْنَ بَيُوضِهِ. فَيَرْفُدُ عَلَيْهَا إِلَى أَنْ تَخْرُجَ الْفِرَاحُ. أَوَّلُ مَا يَفْعَلُهُ قَرْخُ الْكُوكُو هُوَ دَفْعُ سَائِرِ الْفِرَاحِ وَ الْبُيُوضِ بِجَنَاحَيْهِ وَ رِجْلَيْهِ الْقَوِيَّتَيْنِ خَارِجَ الْعُشِّ. فَتَسْقُطُ عَلَى الْأَرْضِ وَ تَمُوتُ حَتَّى يَبْقَى وَحْدَهُ لِيَتَلَقَّى كُلَّ الْغِذَاءِ. صَاحِبَا هَذَا الْعُشِّ يَطْنَانِ أَنَّهُ ابْنُهُمَا. فَيُطْعِمَانِهِ حَتَّى يَكْبُرَ وَ يُغَادِرَ الْعُشَّ. وَ لَا يَلْتَفِتَانِ إِلَى فِرَاحِهِمَا الْمَوْتَى أَسْفَلَ الْعُشِّ.

(أ) أَيْنَ تَبْيَضُ أَنْثَى الْكُوكُو؟

(ب) مَاذَا تَفْعَلُ أَنْثَى الْكُوكُو لَمَّا تُلَاحِظُ وُجُودَ بَيْضَةٍ كَبِيرَةٍ مُخْتَلِفَةِ اللَّوْنِ بَيْنَ بَيُوضِهَا؟

(ج) بِمَ يَدْفَعُ قَرْخُ الْكُوكُو سَائِرَ الْفِرَاحِ وَ الْبُيُوضِ؟

(د) مَا هِيَ عَاقِبَةُ الْفِرَاحِ الَّتِي تَسْقُطُ مِنْ عُشِّهَا؟

أَجِبْ حَسَبَ الصُّورَةِ.



كَمْ بَرْتَقَالَةً فِي السَّلَّةِ؟ (سَلَّةٌ: سبد) .....

مَا مِهْنَةُ الرَّجُلِ الْوَاقِفِ جَنْبَ سَيَّارَتِهِ؟ .....



دیران شرکت‌کننده در اعتبارسنجی کتاب معلّم عربی، زبان قرآن (۳)

رشته ادبیات و علوم انسانی – کد ۱۱۲۳۸۰

ایلام	۱ سمیره داراخانی
شهر تهران	۲ زینب السّادات شاه‌صاحبی
کرمانشاه	۳ بهبود ناصری هرسینی
تهران (شهرستان‌ها)	۴ سکینه فتّاحی‌زاده
البرز	۵ معصومه پویا
شهر تهران	۶ آمنه آقایی نعمتی
مازندران	۷ نسرین نظری
مازندران	۸ ملیحه خادم‌لو
تهران (شهرستان‌ها)	۹ محمّد طایفه‌خانی
سمنان	۱۰ خدیجه حسینی
قزوین	۱۱ فاطمه خامدا
کرمانشاه	۱۲ کامران سلیمانی
آذربایجان شرقی	۱۳ مهدی شفایی
کردستان	۱۴ بابک قجر
گرمسار	۱۵ حدیثه متوالی
ایلام	۱۶ فرشته بیگی
کردستان	۱۷ پرستو اصغری
کرمانشاه	۱۸ خسرو گروسی
شهر تهران	۱۹ محمّد جال
البرز	۲۰ رمضانعلی کاسک‌پورکوشاهی
کرمانشاه	۲۱ فاطمه رامشی
خراسان رضوی	۲۲ فاطمه‌زهرا گندم‌کار
زنجان	۲۳ علی بیگدلی
مرکزی	۲۴ منصوره خوشخو

معلمان محترم و صاحب نظران گرامی می توانند نظر اصلاحی خود را درباره مطالب این کتاب از

طریق نامه به نشانی تهران- صندوق پستی ۱۵۸۷۵/۴۸۷۴- گروه درسی مربوط و یا پیام نگار (Email)

talif @ talif.sch.ir ارسال نمایند.

دفتر تالیف کتاب های درسی عمومی و متوسطه نظری